

практику експериментальних закладів ЗСО й курсову підготовку педагогічних працівників у Черкаській області.

Наукові ідеї щодо державно-громадського управління закладу через партнерство, полілог і довіру в соціально-освітній системі «дитина – школа – громада» сприяли активізації самоврядних організацій (батьківських, учнівських, освітянських) з підвищення рівня соціалізації учнів, забезпечення компенсаторної освіти учнів і педагогів в умовах сучасних викликів і війни.

Результатом упровадження авторської системи є створення освітнього простору в складній соціально-освітній системі «учень – школа – територіальна громада» у період війни на засадах дружньої взаємодії, посилення довіри в співпраці учнів і дорослих – батьків і мешканців громад. Опитування показало, що більше 75% учнів і їхніх батьків добровільно беруть участь у волонтерських заходах і донатять для забезпечення безпекового середовища. Керівники закладів загальної середньої освіти є активними учасниками обласної творчої групи, представляють кращі практики державно-громадського управління закладом щодо успішної реалізації програм розвитку школи, громади та учнівського й батьківського самоврядування. Спільно з партнерами – творчими групами вчителів м. Черкаси й м. Сміли – розроблено тести з української мови, української літератури, зарубіжної літератури, математики тощо, для формувального й підсумкового оцінювання предметної компетентності, самооцінки освітніх результатів учнів 5-6 класів (адаптаційний цикл), здійснено їх апробацію й коригування, представлено на сайті Інтернет-школи КНЗ «Черкаський ОПОПП Черкаської обласної ради».

Сутність і специфіка суб'єктної партнерської взаємодії у державно-громадському управлінні закладами освіти як інновація

*О. М. Онаць,
кандидат педагогічних наук,
старший науковий співробітник,
завідувачка відділу економіки та управління ЗСО
Інституту педагогіки НАПН України*

З метою визначення сутності і специфіки дефініції «суб'єктна партнерська взаємодія у державно-громадському управлінні ЗСО» в умовах децентралізації:

- *здійснено* теоретичний аналіз у науковій літературі й публікаціях дефініції та *розкрито* сутність дотичних для її розуміння дефініцій: «державно-громадське управління», «взаємодія», «партнерство», «партнерська взаємодія», «суб'єкт», «суб'єктність», «суб'єкт-суб'єктні відносини», «суб'єктна партнерська взаємодія», «суб'єкти управління»;

- *представлено* авторське визначення сутності дефініції «суб'єктна партнерська взаємодія у реалізації державно-громадського управління ЗСО» як системи взаємозалежного обміну діями і одночасно активного безупинного з динамічною структурою процесу безпосереднього або опосередкованого взаємовпливу суб'єктів одне на одного з метою узгодження причин їх спрямованих дій і взаємозв'язків на реалізацію спільної узгодженої діяльності й відповідальності;

- *визначено специфіку суб'єктної партнерської взаємодії у реалізації державно-громадського управління ЗЗСО», яка полягає в тому, що це особлива форма партнерства та соціальної взаємодії з рівноправними автономними суб'єктами; процес, на якому ґрунтуються як соціальне партнерство в освіті, так і державно-громадське управління закладами освіти на засадах суб'єктної партнерської взаємодії; скоординована діяльність суб'єктів управлінського процесу – партнерів; фундамент, на якому будується демократичне управління, яке потребує нового менеджменту – це процес різноманітних суб'єкт-суб'єктних взаємовигідних зв'язків і відносин, обміну досвідом, думками, ідеями, матеріальними і духовними носіями результатів діяльності, що повинен мати зворотній зв'язок, в якому проявляється здатність партнерів визначати конструктивні цілі спільної діяльності й досягати запланованих результатів; управлінська інновація, найвища форма взаємодії, модернізаційний механізм;*

- *здійснено проблемно-цільовий і контент-аналіз основоположних законодавчо-нормативних документів з проблеми дослідження, який дає змогу констатувати, що у сучасних умовах розвитку демократичної, суверенної, соборної, незалежної України нормативно-правова база у сфері освіти закріплює можливість реалізації державно-громадського управління загальною середньою освітою й закладами загальної середньої освіти.*

- *з'ясовано, що дефініція «суб'єктна партнерська взаємодія у реалізації державно-громадського управління ЗЗСО» не зафіксована ні в одному нормативно-правовому документі, органи громадського самоврядування та їхні представники мають лише право дорадчого голосу. З огляду на ці зауваження, зміст статей і положень проаналізованої законодавчої бази не заперечує і не забороняє застосування різних форм співпраці та взаємодії, не заперечує суб'єктну партнерську взаємодію, а, навпаки, підтверджує її необхідність і доцільність у реалізації державно-громадського управління ЗЗСО як інновації і перспективної демократичної форми врядування в умовах децентралізації і розвитку місцевого самоврядування (Закон України, 2017, 2020);*

Визначення сутності дефініції суб'єктної партнерської взаємодії у державно-громадському управлінні закладами загальної середньої освіти та характеристика її специфіки підтверджують, що така форма управління є управлінською інновацією. Її впровадження сприятиме підвищенню якості освіти в цілому, дозволить уникнути прямого регулювання освітнього процесу державними органами управління і, водночас, дозволить державі вивільнити кошти державного бюджету за рахунок залучення позабюджетних джерел фінансування освіти, зокрема приватного капіталу й дає змогу враховувати потреби ринку праці та запити роботодавців і суспільства в цілому.